

Oktober 2018

Privatekonomi

Sparbarometer kvartal 2 2018

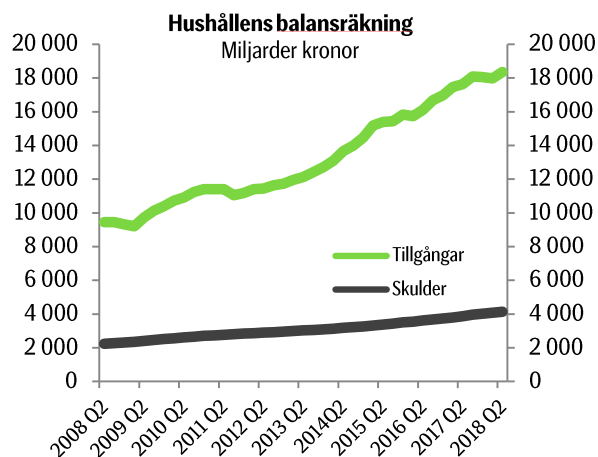
SEB

Sammanfattning

Aktie- och räntetillgångar ökar hushållens förmögenhet

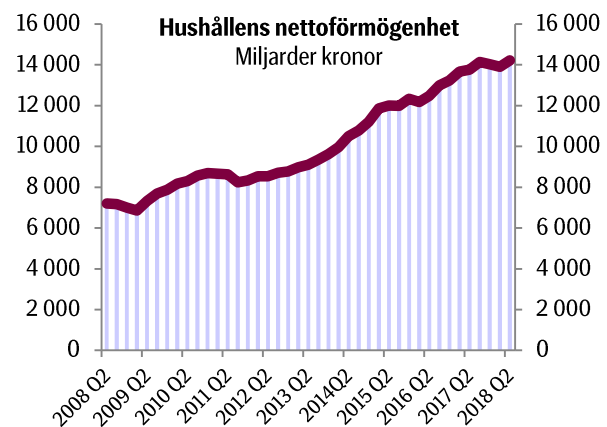
- Hushållens tillgångar ökade med 369 miljarder kronor till nytt rekord 18 347 miljarder kronor
- Fastighetstillgångarna ökade med 31 miljarder kronor andra kvartalet 2018
- Skulderna steg med 413 miljarder kronor till 4 136 miljarder kronor
- Hushållens nettotillgångar ökade med 309 miljarder kronor (plus 2,2 procent)

Förmögenhetsutvecklingen var åter positiv under andra kvartalet 2018 efter två kvartal med negativ utveckling. Värdet på tillgångssidan ökade framför allt genom att aktie- och räntetillgångarna steg. Fastighetstillgångarna var i princip oförändrade med endast en svagt positiv utveckling under kvartalet. Aktietillgångarna ökade med 233 miljarder, motsvarande 3,8 procent. Räntetillgångarna steg med 105 miljarder, vilket är en ökning med 2,6 procent. Det är en snabbare ökningstakt än föregående kvartal (0,9 procent). **Hushållens samlade tillgångar ökade med 369 miljarder kronor under andra kvartalet, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent.** Sammantaget innebär detta att tillgångarna uppgår till **den nya rekordnivån 18 347 miljarder kronor.** Hushållens skulder fortsatte också att öka och steg med 60 miljarder, motsvarande en ökning med 1,5 procent. Det är 0,3 procentenheter högre ökningstakt än föregående kvartal.

Tillgångarna består av bostäder, försäkringar, aktiesparande, fondsparande, sparkonto, premiepension och obligationssparande. Den enskilt största tillgången, **bostäder, utgör drygt 42 procent av den samlade förmögenheten.** Det innebär alltså att förmögenheten till stor del drivs av värdeförändringar i bostäder och endast i mindre utsträckning

av det kvartalsvisa nysparandet. För det andra kvartalet 2018 utgjorde dock förändringen av aktie- och räntetillgångar att de sammantagna tillgångarna ökade. Den andra sidan av hushållens balansräkning, **den aggregerade skuldstocken, fortsatte att sjunka** och den årliga ökningstakten föll tillbaka något men är fortfarande på en hög nivå, 7,0 procent. Per den sista juni uppgick de samlade skulderna till **4 136 miljarder kronor, vilket är en ny rekordnivå.** Hushållens skulder fortsätter alltså att stiga trots att fastighetstillgångarna haft en svag utveckling. För det andra kvartalet utvecklades de svenska hushållens samlade nettoförmögenhet, tillgångar minus skulder, positivt. **Hushållens nettoförmögenhet** ökade med 2,2 procent under andra kvartalet och **låg vid utgången av kvartalet på 14 211 miljarder kronor.**

Hushållens nysparade var 118 miljarder kronor. Det är 13,9 miljarder kronor mindre än motsvarande kvartal föregående år. Nysparandet drevs i andra kvartalet av inlåning (53 miljarder), tjänstepension (43 miljarder), och nysparande i premiepension (22 miljarder). Nysparandet var negativt i obligationer (10 miljarder) och fondandelar (2 miljarder).

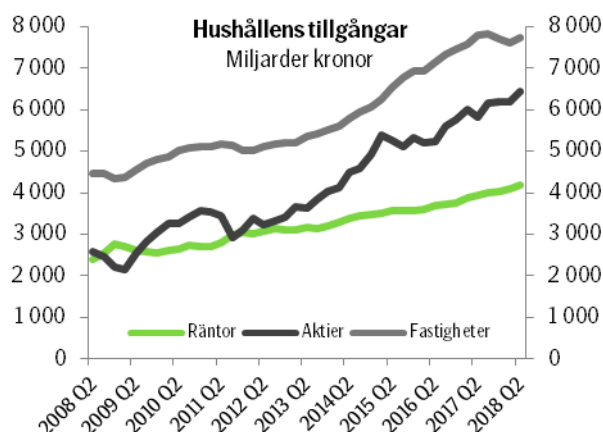
Q2 2018	Miljarder kronor
Ingående värde	17 948
Förändring räntetillgångar	+105
Förändring aktietillgångar	+233
Förändring fastighetstillgångar	+31
<i>Varav nysparande</i>	<i>+118</i>
Utgående värde	18 347
Skulder	-4 136
Nettotillgångar	14 211

Tillgångar

Hushållens tillgångar ökar med 369 miljarder kronor

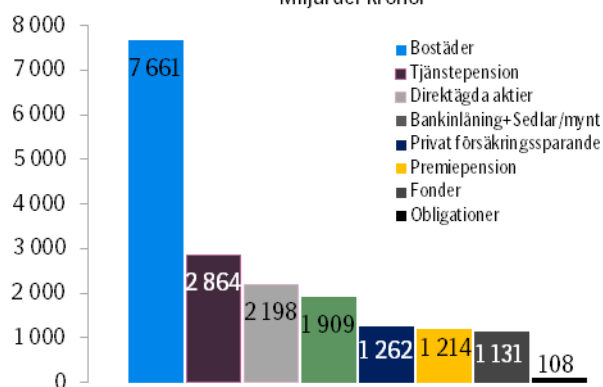
- Svenskarnas bruttotillgångar uppgår till 18 347 miljarder kronor
- Aktietillgångarna ökade med 3,8 procent under andra kvartalet 2018
- Nysparandet uppgick till 118 miljarder och drevs av sparande i tjänstepension och på bankkonto

Under det andra kvartalet 2018 ökade åter svenskarnas samlade förmögenhet efter två kvartal med sjunkande förmögenhet. Hushållens tillgångar ökade med 369 miljarder kronor, vilket motsvarar en ökning med 2,1 procent under det andra kvartalet 2018. Det kan jämföras med motsvarande period 2017 då tillgångarna växte med 0,9 procent. Hushållens förmögenhet uppgår vid utgången av andra kvartalet till 18 347 miljarder kronor. Uppgången beror främst på stigande aktie- och räntetillgångar som ökade med 3,8 respektive 2,6 procent medan fastighetstillgångarna var nästan oförändrade (0,4 procent). Nettoförmögenheten steg och uppgår vid utgången av andra kvartalet till 14 211 miljarder kronor. Aktietillgångarna ökade med 233 miljarder kronor, motsvarande en uppgång med 3,8 procent. Räntetillgångarna steg med 105 miljarder, motsvarande 2,6 procent. Det är betydligt högre ökningstakt än föregående kvartal. Det största tillgångsslaget, hushållens bostäder, steg med 30 miljarder kronor (0,4 procent) andra kvartalet.

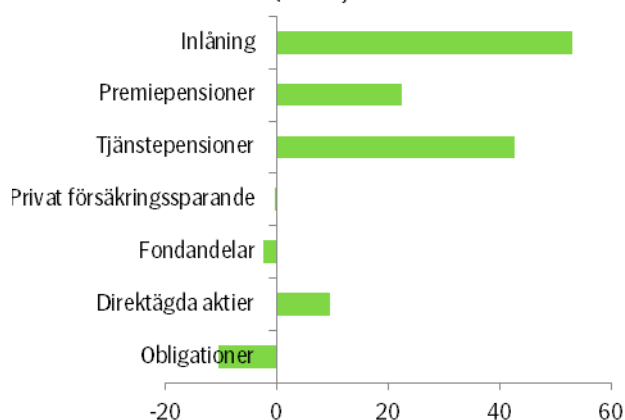

Hushållens nysparande är på en fortsatt hög nivå och landade andra kvartalet på 118 miljarder kronor. Största nysparandet under kvartalet var inlåning med ett nysparande på 53 miljarder kronor. Det är en något lägre nivå än motsvarande kvartal föregående år. Därefter följer tjänstepension 43 miljarder, premiepension 22 miljarder och direktägda aktier 9,5 miljarder. Nysparandet i fondandelar var negativt detta kvartal på minus 2,3 miljarder. Det är första gången sedan andra kvartalet 2016. Nysparandet i obligationer var negativt för åttonde kvartalet i rad, minus 10,3 miljarder.

Hushållens förmögenhet per tillgångsslag
Miljarder kronor

Hushållens nysparande
2018 Q2 – Miljarder kronor

Delar man in de svenska hushållens tillgångar i aktier, räntebärande och fastigheter, så är tillgångarna i fastigheter på en högre nivå än både aktier och räntebärande. Tillgångarna fördelas med 4 188 miljarder kronor i räntetillgångar, 6 422 miljarder kronor i aktierrelaterade tillgångar och 7 737 miljarder kronor i fastigheter.

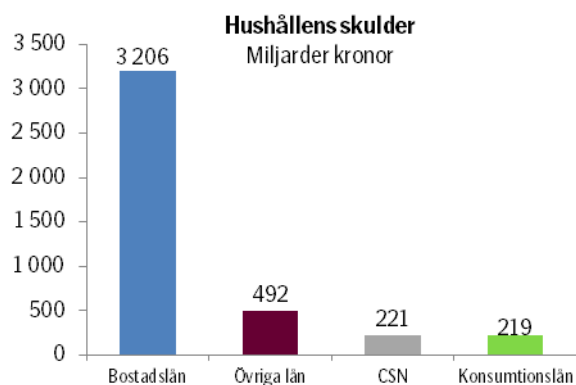
Skulder

Fortsatt fallande skuldökningstakt andra kvartalet 2018

- Skulderna ökade med måttliga 1,5 procent under andra kvartalet 2018
- Bostadslånen ökade med 1,4 procent och konsumtionslånen med 3,8 procent
- CSN-lånen minskade marginellt med 0,4 procent
- Hushållens samlade skulder uppgick till 4 136 miljarder kronor

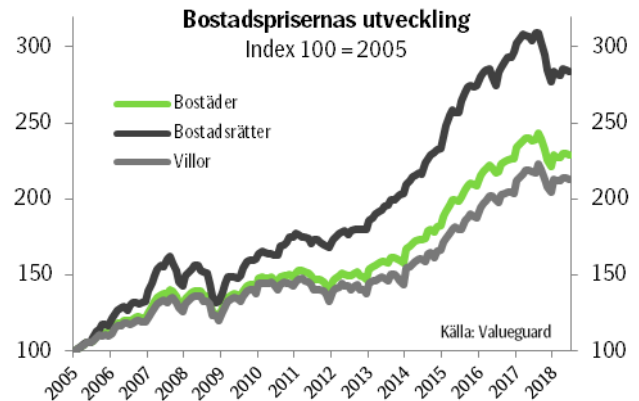
Hushållens samlade skulder uppgick vid utgången av det första kvartalet till 4 136 miljarder kronor efter att ha stigit med 60 miljarder kronor under kvartalet. Den sammantagna skulden motsvarar fyra svenska statsbudgetar eller nästan ett års BNP. Skulderna består av bostadslån, studielån hos CSN, konsumtionskrediter och övriga lån hos finansbolag. Dessa skulddelar utvecklas i olika takt och från olika nivåer och bidrar därmed i olika utsträckning till totalnoteringen.

Hushållens konsumtionslån utgör fortsatt den minsta delen av skulderna på aggregerad nivå. Den står för drygt 5,2 procent av hushållens hela skuldstock och ökade under andra kvartalet med 8 miljarder kronor (3,8 procent). Det är en väsentligt högre ökningstakt än tidigare kvartal och det tredje högsta sedan andra kvartalet 2008 då ökningstakten var 4,8 procent. Högst ökningstakt med 5,5 procent var det andra kvartalet 2017.

Den största delen av länestocken är bostadslån och den fortsätter att växa, dock i något lägre årstakt. Bostadslånen utgör 77,5 procent av hela skuldstocken och ökade med 1,4 procent under det andra kvartalet. Det innebär samma ökningstakt som under föregående kvartal men i förhållande till hela skuldstocken minskar nu bostadslånens andel med 0,1 procentenheter. Under andra kvartalet var det konsumtionslånen som växte snabbast med en ökningstakt på

3,8 procent. Kategorin Övriga lån ökade med 1,6 procent och definieras som utlåning till företagarehushåll exklusive bostadslån samt all utlåning till hushållens icke vinstdrivande organisationer.

Hushållens skuldökning som årlig procentuell förändring minskade något under andra kvartalet men ligger fortfarande kvar på en hög nivå, 7,0 procent. Den kvartalsvisa ökningstakten på 1,5 procent för andra kvartalet är 0,3 procentenheter lägre än motsvarande kvartal föregående år. Sammantaget innebär det en ökning på 7,0 procent i årstakt för hela skuldstocken, vilket är den fjärde högsta ökningstakten sedan utgången av 2010.

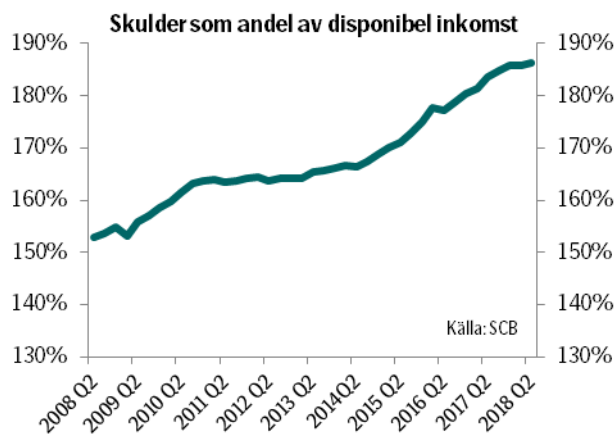
Skuldkvot

Hushållens ökande tillgångar ger minskad skuldkvot

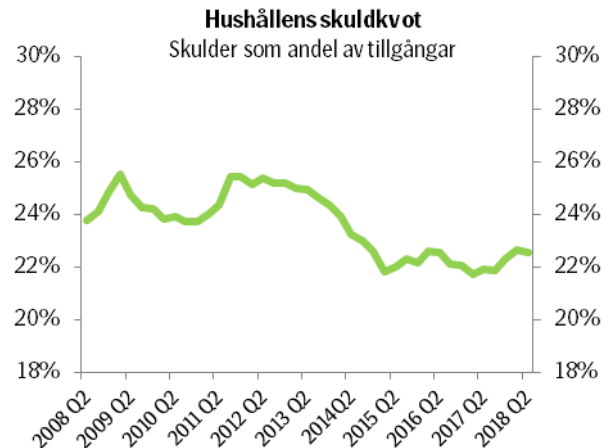
- Skuldkvoten minskar i jämförelse med föregående kvartal till 22,5 procent
- Räntekvoten faller kraftigt andra kvartalet till 2,9 procent
- Skulderna som andel av disponibel inkomst ligger kvar på samma nivå som föregående kvartal

Hushållens skuldkvot, de aggregerade skulderna som andel av de aggregerade tillgångarna, sjönk under det andra kvartalet till 22,5 procent. Hushållens skuldkvot backar åter efter två kvartal i rad med stigande skuldkvot. Skulderna ökade under det andra kvartalet med 1,5 procent, vilket är en något lägre ökningstakt jämfört med föregående kvartal (1,8 procent).

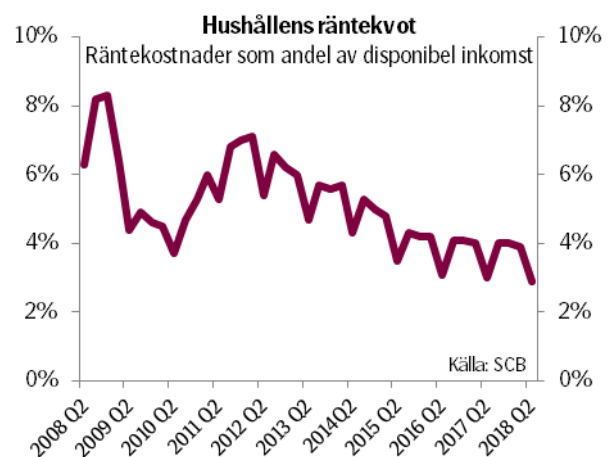
Om man tittar närmare på hushållens skulder som andel av disponibel inkomst ligger de kvar på samma nivå för tredje kvartalet i rad. Hushållens skulder fortsatte under andra kvartalet att vara ett omdiskuterat ämne, inte minst i samband med sjunkande bostadspriser, införandet av Finansinspektionens skärpta amorteringskrav, Riksbankens räntepolitik och eventuella politiska överenskommelser inom det bostadspolitiska området.

I SEBs Sparbarometer studerar vi skulderna både i förhållande till hushållens disponibla inkomster och till de samlade tillgångarna. Det ena måttet är inte mer korrekt än det andra men analysen av hushållens skuldsättning blir inte komplett utan att också tillgångssidan inkluderas. Det är viktigt att förstå hela tillgångssidan och hela hushållens balansräkning när man gör en analys av hushållens skuldsättning.

För att få en helhetsbild av hushållens skuldsättning är ett tredje och kompletterande mått viktigt, den så kallade **räntekvoten**. Räntekvoten mäter relationen mellan hushållens ränteutgifter och hushållens disponibla inkomster. De senaste årens låga och sjunkande räntor har gjort att räntekvoten fallit trots att skulderna stigit. För andra kvartalet 2018 föll räntekvoten till 2,9 procent jämfört med föregående kvartals notering på 3,9 procent. Räntekvoten är ofta säsongbetonad och jämfört med motsvarande kvartal föregående år minskade den med 0,1 procentenheter, från 3,0 procent.

De svenska hushållens skuldsituation ser alltså olika ut beroende på vilket mått man använder. Det som är gemensamt för dem är att de aggregerade skulderna stigit under hela mätperioden. Avgörande för hur måtten förändrats över tid har alltså inte varit om skulderna gått upp eller ner utan hur de disponibla inkomsterna, det generella ränteläget och hushållens tillgångar har utvecklats.

Definitioner och källor

Definitioner

Tillgångar	Bostäder, direktägda aktier, tjänstepensioner, privat försäkringssparande, fonder, inlåning (inkl. bankkonto, riksgäldsspar, sedlar och mynt), premiepensionssparande och obligationer
Bostäder	Taxeringsvärde enligt Skatteverkets typkoder, fastighetsprisindex och marknadsvärdesberäkning. Observera att justering gjorts gentemot tidigare kvartal då Skatteverket justerat sina definitioner och typkoder
Skulder	Bostads-, konsumtions-, CSN- och övriga lån
Nettoförmögenheten	Tillgångar – skulder
Skuldkvot	Skulder/Tillgångar
Nysparande	Nettotransaktioner i respektive kategori

Källor

- Pensionsmyndigheten
- SEB
- Svensk Försäkring
- Statistiska centralbyrån (SCB)
- IMF
- Eurostat

Denna rapport publicerades 16 oktober 2018

Jens Magnusson
Privatekonom
+ 46 8 676 91 18

Stefan Winberg
Analytiker
+46 8 763 67 31

Susanne Eliasson
Privatekonomisk analytiker
+46 8 763 65 88

Frank Hojem
Presskontakt
+46 8 763 99 47

SEB Privatekonomi, AS8, SE-169 79 Solna